

KOMMISSIONEN FOR DE EUROPÆISKE FÆLLESSKABER

Bruxelles, den 30.07.2003
KOM(2003)465 endelig

2003/0176 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDET FORORDNING

om fremme af ligestilling mellem kønnene i udviklingssamarbejdet

(forelagt af Kommissionen)

BEGRUNDELSE

Som led i den samarbejds- og udviklingspolitik, der henvises til i artikel 179 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, skal Rådet efter fremgangsmåden i artikel 251 vedtage de nødvendige foranstaltninger med henblik på at forfølge målene i traktatens artikel 177.

Fællesskabets politik på dette område skal fremme bekæmpelse af fattigdom, en bæredygtig udvikling i udviklingslandene og integration af udviklingslandene i verdensøkonomien.

Bæredygtig forbedring af kønsligestilling og større medindflydelse til kvinder i udviklingslandene er vigtige resultater af udviklingen og betydningsfulde bidrag til fattigdomsbekæmpelse. Siden erklæringen og handlingsplatformen fra den fjerde verdenskvindekonference i Beijing i 1995 er der globalt set sket forbedringer med hensyn til fremme af kønsligestilling i udviklingslande. Ganske særlig er der gjort fremskridt ved, at der er fastlagt en omfattende strategi for generel hensyntagen til kønsaspektet inden for de generelle rammer for EU's udviklingssamarbejde. Det vigtigste referencedokument er handlingsprogrammet for generel hensyntagen til kønsaspektet i KOM(2001)295 endelig. Selv om processen for fastsættelse af prioriteringer nu er på vej, er der stadig meget at udrette, hvis det skal være muligt at opnå resultater som at forbedre kvindernes vilkår i udviklingslandene inden for et bestemt tidsperspektiv. Dette gælder navnlig i forbindelse med effektiv gennemførelse på landeniveau, udforskning af nye strategiudviklinger og tilførelse af en højere profil til igangværende initiativer.

I 1998 vedtog Rådet forordning (EF) nr. 2836/98 om integrering af kønsaspektet i udviklingssamarbejdet, som udløber den 31. december 2003. Formålet med forordningen er at indføre generel anvendelse af kønsaspektet i alle Fællesskabets udviklingsforanstaltninger og at støtte nationale planer for gennemførelse af større komponenter i handlingsplatformen fra konferencen i Beijing. Disse mål er stadig gældende, men der er behov for en større og hurtigere indsats. I henhold til EF-traktaten tilstræbes det desuden at fjerne alle uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder i alle Fællesskabets aktiviteter (artikel 3, stk. 2).

En mere omfattende strategisk fremgangsmåde til støtte for gennemførelsesstrategien i handlingsprogrammet fra 2001 er derfor nødvendig. Navnlig foreslår denne forordning at klarlægge det politiske mål for Fællesskabets kønspolitik inden for udviklingssamarbejde. Skærpede retningslinjer vil gøre processen mere klar og synlig og vil gøre det lettere at sætte gang i de nødvendige ændringer med henblik på fremme af ligestilling mellem kønnene i udviklingssamarbejdet.

En sådan fremgangsmåde er nødvendig, hvis strategien for mere generel anvendelse af kønsaspektet i forbindelse med fattigdomsbekæmpelse skal anvendes mere effektivt, sådan som det er understreget i handlingsprogrammet fra 2001. I forordningen (EF) nr. 2836 fra 1998 blev der fokuseret på "integrering af kønsaspektet". Senere blev der i handlingsprogrammet fra 2001 langt vægt på "generel hensyntagen til kønsaspektet". Nu er det nødvendigt at supplere med et fastlagt strategigrundlag for fremme af ligestilling mellem kønnene og en målorienteret fremgangsmåde med nær tilknytning til virkeliggørelsen af udviklingsmålene i FN's Millennium-erklæring, dvs. fremme af ligestilling mellem kønnene og større indflydelse til kvinder (empowerment).

Til støtte for målet om fremme af ligestilling mellem kønnene er det planen at anvende to komplementære aktioner: generel hensyntagen til kønsaspektet og specifikke foranstaltninger. Generel hensyntagen til kønsaspektet er hovedprocessen, hvor prioriteter og behov

vedrørende kvinder og mænd i alle aldre integreres i alle centrale udviklings- og samarbejdspolitikker. Processen styrkes med en række konkrete foranstaltninger til støtte for større indflydelse til kvinder gennem de roller, de indtager i økonomisk, social og miljømæssig sammenhæng.

For at understrege det langsigtede perspektiv ved fremme af kønsligestilling er det vigtigt at bevare budgetposten og styrke nærværende forordnings rolle som katalysator og strategi med hensyn til gennemførelsen af handlingsplanen fra 2001. Det er en linje, der blev bekræftet for nylig i Kommissionens tematiske evaluering om integreringen af kønsaspektet i EF's udviklingssamarbejde med tredjelande, som blev færdig i marts 2003.

Transaktioner i henhold til denne forordning udgør en del af Fællesskabets overordnede politikker vedrørende ligestilling og fattigdom i udviklingssamarbejdet. I den forbindelse er koordination, sammenhæng og komplementaritet med andre bistandsinstrumenter og med politikker på nationalt, regionalt og internationalt plan fortsat vigtig.

Den tematiske vurdering bekræftede, at det er nødvendigt med et kraftigere politisk budskab om støtte til kønsligestilling. Der er derfor tydeligvis behov for et revideret retsinstrument, således at det er muligt at fortsætte aktionerne efter den 31. december 2003. Kommissionen foreslår derfor, at Rådet og Europa-Parlamentet vedtager denne forordning.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDET FORORDNING

om fremme af ligestilling mellem kønnene i udviklingssamarbejdet

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR -

under henvisning til traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab, særlig artikel 179,

under henvisning til forslag fra Kommissionen¹,

i henhold til fremgangsmåde i traktatens artikel 251, og

ud fra følgende betragtninger:

- (1) Udviklingsmålene i FN's Millennium-erklæring² omfatter ligestilling mellem kønnene og større indflydelse til kvinder og sætter klare mål på uddannelsesområdet, som skal være opfyldt inden 2015.
- (2) Ifølge EF-traktatens artikel 3, stk. 2, tilstræber Fællesskabet i alle de aktiviteter, der er nævnt i artikel 3, at fjerne uligheder og fremme ligestilling mellem mænd og kvinder, dette også i forbindelse med en politik for udviklingssamarbejde.
- (3) Et uforholdsmæssig stort flertal af de fattige i verden er kvinder. Det er derfor vigtigt at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder for det overordnede mål om mindskelse af fattigdommen inden 2015.
- (4) Ligestilling mellem mænd og kvinder i alle aldre anerkendes som et vigtigt led i en nyttig og effektiv indsats mod fattigdom. For at virkeliggøre dette mål gennem strategien for generel hensyntagen til kønsaspektet er det nødvendigt at kombinere den med konkrete foranstaltninger til fordel for kvinder i alle aldre.
- (5) Kvinderne bidrager til udviklingen til trods for mange hindringer, som begrænser resultaterne af deres arbejde og nedsætter udbyttet for dem selv og samfundet som helhed. Betydningen af de roller, kvinderne i udviklingslandene indtager i løbet af deres levetid i økonomisk, social og miljømæssig sammenhæng, har ført til stigende international anerkendelse af, at det er absolut nødvendigt, at de kan deltage fuldt ud i samfundslivet uden diskrimination, hvis målet er en bæredygtig og effektiv udvikling.
- (6) Fællesskabet og medlemsstaterne var medunderskrivere af erklæringen og handlingsplatformen fra den fjerde verdenskvindekonference i Beijing i 1995, hvori det blev understreget, at det er nødvendigt at gribe ind over alle former for hindringer

---

¹ EFT C [...] af [...], s. [...]

² <http://www.un.org/millenniumgoals/>

for kønsligestilling på verdensplan og sikre, at dette aspekt indgår som en strategi for at fremme ligestilling.

- (7) I FN's konvention om afskaffelse af alle former for diskrimination imod kvinder betragtes diskrimination imod kvinder som en hindring for udviklingen, som parterne i konventionen er enige om at fjerne med alle egnede midler.
- (8) Forordning (EF) nr. 2836/98 om integrering af kønsaspektet i udviklingssamarbejdet³ sigter mod støtte til en generel anvendelse af kønsbetinget analyse af alle aspekter af udviklingssamarbejdet og at støtte og fremme gennemførelsen af foranstaltninger, der vedrører væsentlige kønsbetingede uligheder. Den sikrer, at ligestilling fremmes i nationale planer til gennemførelse af større elementer af handlingsplatformen fra Beijing. Forordningen udløber den 31. december 2003.
- (9) I Rådets og Kommissionens erklæring om Det Europæiske Fællesskabs udviklingspolitik, som blev vedtaget på Rådets møde (udvikling) den 10. november 2000, hedder det, at ligestillingsproblematikken må betragtes som et anliggende, der går på tværs af alle områder.
- (10) I Kommissionens meddelelse til Rådet og Europa-Parlamentet om handlingsprogrammet for generel hensyntagen til kønsaspektet i Fællesskabets udviklingssamarbejde af 21. juni 2001 (KOM(2001)295 endelig) fastlægges gennemførelsesrammerne for generel hensyntagen til kønsaspektet i EF's udviklingssamarbejde. Rådet tilsluttede sig handlingsprogrammet i sine konklusioner af 8. november 2001.
- (11) Europa-Parlamentet understregede i april 2002 i sin beslutning om handlingsprogrammet fra 2001, at det går ind for generel hensyntagen til kønsaspektet som en fremgangsmåde, der kan fremme målet om ligestilling mellem mænd og kvinder og forbedre kvindernes stilling i udviklingslandene.
- (12) Denne forordning indeholder en finansieringsramme, som udgør det primære referencegrundlag for budgetmyndigheden under den årlige budgetprocedure som omhandlet i punkt 33 i den interinstitutionelle aftale mellem Europa-Parlamentet, Rådet og Kommissionen af 6. maj 1999 om budgetdisciplin og forbedring af budgetproceduren.⁴
- (13) Gennemførelsesbestemmelser til denne forordning bør vedtages i overensstemmelse med Rådets afgørelse 1999/468/EF af 28. juni 1999 om fastsættelse af de nærmere vilkår for udøvelsen af de gennemførelsesbeføjelser, der tillægges Kommissionen⁵.
- (14) I overensstemmelse med subsidaritets- og proportionalitetsprincippet som omhandlet i artikel 5 i traktaten om oprettelse af Det Europæiske Fællesskab kan målet for den foreslåede handling, nemlig at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder i udviklingssamarbejdet, ikke opfyldes af medlemsstaterne alene, men kan på grund af omfanget og virkningerne af den foreslåede handling kun opfyldes af Fællesskabet. Denne forordning begrænser sig til det minimum, der kræves til at opfylde dette mål, og går ikke ud over, hvad der er nødvendigt til dette formål -

---

³ EFT L 354 af 30.12.1998, s. 5

⁴ EFT C 172 af 18.6.1999, s. 1

⁵ EFT L 184 af 17.7.1999, s. 23

UDSTEDT FØLGENDE FORORDNING:

Kapitel I

ANVENDELSESOMRÅDE

Artikel 1

1. Formålet med denne forordning er at gennemføre foranstaltninger til fremme af ligestilling mellem kønnene i alle Fællesskabets politikker for udviklingssamarbejde, strategier og foranstaltninger.

Til dette formål yder Fællesskabet finansiel bistand og faglig ekspertise til støtte for fremme af kønsligestilling i alle sine udviklingssamarbejdspolitikker og -foranstaltninger i udviklingslandene.

2. Den bistand, der ydes, skal komplettere og styrke udviklingslandenes politikker og kapacitet såvel som den bistand, der ydes med andre instrumenter i udviklingssamarbejdet.

Artikel 2

I denne forordning:

- a) vedrører "generel hensyntagen til kønsaspektet" planlægning, (om)organisering, forbedring og evaluering af strategiprocesser, således at der indarbejdes et ligestillingsperspektiv i alle udviklingspolitikker, -strategier og -foranstaltninger på alle niveauer og alle stadier af de aktører, der normalt er involveret i sådant arbejde.
- b) kan konkrete foranstaltninger til at forhindre eller kompensere for ulemper, der er forbundet med kønnet, bevares eller indføres med henblik på at sikre ligestilling i praksis mellem mænd og kvinder. Sådanne foranstaltninger skal i første række forbedre kvindernes situation på det område, der er omfattet af denne forordning.

Artikel 3

Målene for denne forordning er i overensstemmelse med målet om fremme af kønsligestilling og empowerment af kvinder som specificeret i udviklingsmålene i FN's Millennium-erklæring følgende:

- a) at støtte en generel anvendelse af kønsaspektet i alle aspekter af udviklingssamarbejdet kombineret med konkrete foranstaltninger til fordel for kvinder med det sigte at fremme ligestilling mellem kønnene som et vigtigt bidrag til fattigdomsbekæmpelse
- b) at støtte egne offentlige og private kapaciteter i udviklingslandene, som kan tage ansvar og initiativ, når det gælder fremme af kønsligestilling.

Artikel 4

1. Aktiviteter inden for området fremme af ligestilling mellem kønnene, der er berettiget til støtte, omfatter navnlig:
  - a) støtte til konkrete foranstaltninger vedrørende adgang til og kontrol med ressourcer og serviceydelser for kvinder inden for områderne uddannelse, beskæftigelsesmuligheder og beslutningsprocesser
  - b) støtte til analyse og forbedring af statistikker opdelt på køn og alder, udvikling og udbredelse af metoder, retningslinjer, vurdering af virkningerne af kønsaspektet, tematiske undersøgelser, indikatorer og andre operationelle instrumenter
  - c) støtte til bevidstgørelse og rådgivningsarbejde
  - d) støtte til aktiviteter, der sigter mod at styrke den institutionelle og operationelle kapacitet hos de vigtigste aktører i udviklingsprocessen såsom tilvejebringelse af eksperter på ligestillingsområdet, uddannelse og faglig bistand
2. De instrumenter, der skal finansieres i løbet af de aktiviteter, der er omhandlet i artikel 4, stk. 1, kan tage form af:
  - a) metodologiske og organisatoriske undersøgelser af generel anvendelse af kønsaspektet i forbindelse med alle aldersgrupper
  - b) faglig bistand, herunder vurdering af virkningerne af kønsaspektet, uddannelse og andre ydelser
  - c) leverancer, revisioner, evaluering og overvågningsopgaver.
3. Fællesskabets finansiering kan dække:
  - a) investeringsprojekter, bortset fra køb af ejendom, og
  - b) en modtagerorganisations driftsudgifter, herunder løbende udgifter og administrations- og vedligeholdelsesudgifter.

Driftstilskud tildeles på et gradvis faldende grundlag.

Artikel 5

I forbindelse med udvælgelse og gennemførelse af de i artikel 4, stk. 1, omhandlede aktiviteter vil der især blive lagt vægt på:

- a) foranstaltningernes og programmernes mulighed for at virke som katalysator og multiplikator med henblik på støtte til strategien for generel hensyntagen til kønsaspektet i Fællesskabets foranstaltninger i større omfang
- b) bidrag, der kan styrke strategiske partnerskaber og sætte gang i tværnationalt samarbejde, hvilket vil styrke et regionalt samarbejde på ligestillingsområdet

- c) omkostningseffektivitet og bæredygtige virkninger ved udformning og planlægning af foranstaltninger
- d) klar definition af mål og indikatorer og overvågning af disse
- e) bestræbelser for at fremme synergi med politikker og programmer for reproduktiv og seksuel sundhed og rettigheder og fattigdomsbetingede sygdomme, problematikken piger og uddannelse, ældre og miljø.

Kapitel II

GENNEMFØRELSE

Artikel 6

1. Den finansielle støtte, der ydes i henhold til denne forordning, har form af gavebistand eller kontrakter.
2. Samtlige omkostninger til en aktion kan kun finansieres med gavebistand, hvis det påvises, at dette er vigtigt for at den pågældende aktion kan blive gennemført, bortset fra aktioner som følger af finansieringsaftaler med tredjelande, eller aktioner, der forvaltes af internationale organisationer. I andre tilfælde søges der et finansielt bidrag fra de partnere, der er omhandlet i artikel 7. Ved angivelsen af det ønskede beløb tages der hensyn til de berørte partners betalingssevne og den pågældende foranstaltnings art.
3. Ydelse af finansiell bistand i henhold til denne forordning kan afføde samfinansiering med andre donorer, særlig med medlemsstaterne, De Forenede Nationer og internationale eller regionale udviklingsbanker eller finansieringsinstitutioner.

Artikel 7

1. Partnere, der er støtteberettigede i henhold til denne forordning, omfatter:
  - a) administrative myndigheder og agenturer på nationalt, regionalt og lokalt forvaltningsplan
  - b) lokale myndigheder og andre decentraliserede organer
  - c) lokalsamfund, ngo'er, lokalt baserede organisationer, fagforeninger og andre almennyttige fysiske og juridiske personer
  - d) regionale organisationer
  - e) internationale organisationer som De Forenede Nationer og deres særorganisationer, fonde og programmer samt udviklingsbanker, finansieringsinstitutioner, globale initiativer, internationale offentlige/private partnerskaber

- f) institutter og universiteter, der beskæftiger sig med forskning og undersøgelser på udviklingsområdet.
2. Uden at dette berører stk. 1, litra e), åbnes der adgang til finansiel bistand i form af gavebistand fra Fællesskabet for partnere, hvis hovedkontor er beliggende i en medlemsstat eller i et tredjeland, som er modtager eller potentiel modtager af bistand fra Fællesskabet i henhold til denne forordning, forudsat at dette kontor er det faktiske forretningsvirksomhedscenter. Dette kontor kan dog i ganske særlige tilfælde være beliggende i et andet tredjeland. Der vil i første række blive lagt vægt på egne strukturer, der kan spille en rolle ved udviklingen af den lokale kapacitet med henblik på kønsaspektet.

Artikel 8

1. I tilfælde, hvor foranstaltningerne er genstand for finansieringsaftaler mellem Fællesskabet og modtagerlandet, skal det i aftalerne fastsættes, at betaling af skat, told og afgifter ikke finansieres af Fællesskabet.
2. I alle finansieringsaftaler, aftaler om gavebistand eller kontrakter, der indgås i henhold til denne forordning, skal det fastsættes, at Kommissionen og Revisionsretten kan foretage kontrol på stedet i overensstemmelse med de sædvanlige procedurer, som Kommissionen har fastlagt i medfør af de gældende bestemmelser, særlig i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.
3. Der træffes foranstaltninger til at fremhæve, at den bistand, der ydes i henhold til denne forordning, er bistand fra Fællesskabet.

Artikel 9

1. Deltagelse i udbud og aftaler om offentlige indkøb er åben på lige vilkår for alle fysiske og juridiske personer i medlemsstaterne, dermed ligestillede lande og alle udviklingslande. Deltagelse er åben for andre tredjelande under forudsætning af gensidighed. Andre tredjelande kan også deltage i ekstraordinære og behørigt berettigede tilfælde.
2. Leverancerne skal have oprindelse i medlemsstaterne, modtagerlandet eller andre udviklingslande. I de i artikel 9, stk. 1, omhandlede tilfælde kan leverancerne have oprindelse i andre tredjelande.

Artikel 10

1. For at sikre sammenhæng og komplementaritet som omhandlet i traktaten og at disse foranstaltninger som helhed får den største nyttevirkning, træffer Kommissionen alle nødvendige koordinationsforanstaltninger, herunder:
  - a) en ordning for systematisk udveksling og analyse af oplysninger om de finansierede foranstaltninger og sådanne, som Fællesskabet og medlemsstaterne foreslår at finansiere

- b) koordination på stedet af foranstaltningernes gennemførelse ved regelmæssige møder og informationsudveksling mellem repræsentanter for Kommissionen og medlemsstaterne i modtagerlandet og lokale myndigheder og andre decentraliserede organer.
2. Kommissionen kan organisere møder mellem repræsentanter for Kommissionen, medlemsstaterne og partnerlandene med henblik på at øge bevidstheden om kønsaspektet på fremvoksende områder inden for udviklingssamarbejdet.
3. Kommissionen kan i samråd med medlemsstaterne tage initiativer til at sikre en passende koordination med de andre berørte donorer, særlig dem, der indgår i De Forenede Nationers system.

Kapitel III

FINANSIELLE BESTEMMELSER OG BESLUTNINGSPROCEDURER

Artikel 11

1. Den finansielle ramme for gennemførelsen af denne forordning for perioden 2004 til 2006 fastsættes til 9 mio. EUR.
2. De årlige bevillinger godkendes af budgetmyndigheden inden for rammerne af de finansielle overslag.

Artikel 12

1. Kommissionen har ansvaret for at udstikke strategiske retningslinjer for programmeringen, som definerer Fællesskabets samarbejde med hensyn til målbare mål, prioriteter, tidsfrister for specifikke indsatsområder, forudsætninger og forventede resultater. Programmeringen skal være flerårig og vejledende.
2. Kommissionens repræsentant forelægger de generelle retningslinjer for de foranstaltninger, der skal gennemføres, på et fælles møde i det udvalg, der er omhandlet i artikel 14, stk. 1, hvor de tages op til drøftelse en gang om året.

Artikel 13

1. Kommissionen har ansvaret for at forberede, vedtage og forvalte de i denne forordning omhandlede foranstaltninger efter de gældende budgetprocedurer og andre procedurer, navnlig procedurerne i finansforordningen vedrørende De Europæiske Fællesskabers almindelige budget.
2. Arbejdsprogrammet vedtages efter proceduren i artikel 14.

Artikel 14

1. Kommissionen bistås af et geografisk defineret udvalg med kompetence inden for udvikling.
2. Når der henvises til dette stykke, anvendes den forvaltningsprocedure, der er omhandlet i artikel 4 i Rådets afgørelse 1999/468/EF i overensstemmelse med nævnte afgørelses artikel 7 og 8.
3. Den i artikel 4, stk. 3, i afgørelse 1999/468/EF omhandlede frist er på 45 dage.

Kapitel IV

RAPPORTERING

Artikel 15

1. Efter hvert regnskabsår forelægger Kommissionen i sin årsrapport om EF's udviklingspolitik til Europa-Parlamentet og Rådet oplysninger om de i det pågældende år finansierede foranstaltninger samt Kommissionens konklusioner med hensyn til denne forordnings gennemførelse i det foregående regnskabsår.

Sammendraget skal navnlig indeholde oplysninger om foranstaltningernes styrke, svagheder og resultater, om kontrahenterne og om resultaterne af eventuelle uafhængige evalueringer af specifikke foranstaltninger.

2. Et år før udløbet af denne forordnings gyldighedsperiode forelægger Kommissionen en uafhængig evalueringsrapport om denne forordnings gennemførelse for Europa-Parlamentet og Rådet, hvori der redegøres for, hvorvidt forordningens mål er blevet opfyldt, og udstikkes retningslinjer for at forbedre fremtidige foranstaltningers nyttevirkning. Kommissionen kan på grundlag af denne evalueringsrapport stille forslag med hensyn til denne forordnings videre fremtid og eventuelt forslag til ændring af den.

Artikel 16

Denne forordning træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Den anvendes indtil den 31. december 2006.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand

FINANSIERINGSOVERSIGT

Politikområde: Udvikling og forbindelser med AVS-landene

Aktiviteter: Politik for udviklingssamarbejde og sektorstrategier

TITEL: FREMME AF LIGESTILLING MELLEM KØNNENE I UDVIKLINGSLANDENE

1. BUDGETPOST (NUMMER OG BETEGNELSE) – B7-622 – INTEGRERING AF KØNSASPEKTET I UDVIKLINGSSAMARBEJDET

2. SAMLEDE TAL

2.1. Samlet rammebevilling (del B): 9 mio. EUR

2.2. Gennemførelsesperiode: 1.1.2004 - 31.12.2006

2.3. Samlet flerårigt overslag over udgifterne:

- (a) Forfaldsplan for forpligtelses- og betalingsbevillinger (finansieringstilskud). Forfaldsplan for forpligtelses- og betalingsbevillinger planlagt for 2004-2006 og betalingsbevillinger for 2007 og ff.

EUR

		2004	2005	2006	2007 og ff.
B	Forpligtelser	2 900 000	2 900 000	2 900 000	
	Betalinger	1 000 000	2 400 000	2 900 000	2 400 000

- (b) Teknisk og administrativ bistand og støtteudgifter. Forfaldsplan for forpligtelses- og betalingsbevillinger planlagt fra 2004 til 2006

EUR

		2004	2005	2006
B A	Forpligtelser	100 000	100 000	100 000
	Betalinger	100 000	100 000	100 000

I alt a+b EUR

		2004	2005	2006	2007 og ff.
I alt	Forpligtelser	3 000 000	3 000 000	3 000 000	
	Betalinger	1 100 000	2 500 000	3 000 000	2 400 000

(c) Personale- og andre driftsudgifters samlede budgetvirkninger

EUR

Forpligtelser/ betalinger	224 400 EUR + 100 000 EUR pro anno (2004-2006)
------------------------------	---

I alt a+b+c EUR

		2004	2005	2006	2007 og ff.
I alt	Forpligtelser	3 324 400	3 324 400	3 324 400	
	Betalinger	1 424 400	2 824 400	3 324 400	2 400 000

2.4. Forenelighed med den finansielle programmering og de finansielle overslag

- Forslaget er foreneligt med den gældende finansielle programmering.
- Forslaget kræver omprogrammering af de relevante poster i de finansielle overslag.
- Forslaget kan betyde, at bestemmelserne i den interinstitutionelle aftale må tages i brug.

2.5. Virkninger for budgettets indtægtsside:

- Ingen (vedrører tekniske aspekter ved en foranstaltning gennemførelse)

3. BUDGETSPECIFIKATIONER

Udgifternes art		Nye	EFTA-deltagelse	Ansøgerlande-nes deltagelse	Udgifts-område i de finansielle overslag
IOU	OU	NEJ	NEJ	NEJ	Udgifts-område 4

4. RETSGRUNDLAG

Traktatens artikel 179

5. BESKRIVELSE OG BEGRUNDELSE

5.1. Behov for EU-foranstaltninger

5.1.1. Mål

I overensstemmelse med målet om fremme af ligestilling mellem kønnene og større indflydelse til kvinder som omhandlet i FN's Millennium-erklæring om udvikling er målene for de aktiviteter, der gennemføres i medfør af denne forordning, følgende:

- a) at støtte en generel anvendelse af kønsaspektet på alle områder inden for udviklingssamarbejdet, kombineret med konkrete foranstaltninger til fordel for kvinder med det mål at fremme ligestilling mellem mænd og kvinder som et vigtigt bidrag til mindskelse af fattigdommen
- b) at støtte egne offentlig og privat kapacitet i udviklingslandene, som kan tage ansvar for og initiativ til at fremme kønsligestilling.

5.1.2. *Dispositioner, der er truffet på grundlag af forhåndsevalueringen*

Kommissionen har været aktivt involveret i integrering/generel anvendelse af kønsaspektet i udviklingssamarbejdet siden 1995, baseret på strategiforpligtelser om kønsaspektet i EF's udviklingssamarbejde helt tilbage fra Rådets første resolution af december 1995 om "Integrering af kønsaspektet i udviklingssamarbejdet". Senere blev Rådets forordning om integrering af kønsaspektet i udviklingssamarbejdet af 22. december 1998 vedtaget som et retsgrundlag for anvendelse af budgetposten vedrørende ligestilling og navnlig for at skabe grundlag for en passende og fleksibel fremgangsmåde for støtte til en generel anvendelse af kønsaspektet i EF's udviklingssamarbejde. I artikel 11 i den pågældende forordning hedder det, at "tre år efter denne forordnings ikrafttræden forelægger Kommissionen Europa-Parlamentet og Rådet en samlet evaluering af de aktioner, Fællesskabet har finansieret inden for rammerne af denne forordning, eventuelt ledsaget af forslag vedrørende forordningens fremtid."

For at tilvejebringe et grundlag for revision og forbedring af politikker, strategier og gennemførelser besluttede Kommissionen at lade den tematiske evaluering af integreringen af kønsaspektet i EF's udviklingssamarbejde med tredjelande fokusere på et langsigtet perspektiv (1995-2001) og et bredere strategisk og tematisk anvendelsesområde. Evalueringen blev færdig i marts 2003. Evalueringen omfatter en samlet vurdering af foranstaltningerne til integrering af kønsaspektet i EF's udviklingssamarbejde og giver således et godt billede af, hvad Kommissionen har opnået med hensyn til at omsætte sine strategier i praksis. Endnu en specifik vurdering, som finansieres i henhold til 1998-forordningen, er under udarbejdelse under Kommissionens kontrol, og den vil kunne give et mere detaljeret billede kendskab til, hvordan forordningen har fungeret.

Mange af resultaterne af den tematiske evaluering er særlig relevante for denne forordning, idet man kan udlede forskellige erfaringer:

- EF's strategiske politiske forpligtelser er kun blevet gennemført delvis i perioden 1995-2001. Den vigtigste forklaring er, at de nødvendige ressourcer, både finansielle og menneskelige, til at gennemføre politikkerne ikke er blevet stillet til rådighed.
- Mangelfuld information og database har forhindret en systematisk overvågning eller evaluering. Med nogle få bestemte undtagelser (først og fremmest visse sundheds- og uddannelsesaspekter) er denne svaghed meget tydelig på projekt- og programniveau såvel som i forbindelse med lande- og sektorstøtte.
- De finansielle ressourcer har ikke været tilstrækkelige. Budgetposten angående integrering af kønsaspektet (B7-6220) har været den største finansielle ressource for støtte til strategien for integrering af en generel anvendelse af kønsaspektet i perioden 1995-2001.

- Siden 1999 er der sket en betydelig nedsættelse af de faktiske bevillinger til denne budgetpost.

I evalueringen nævnes det også, at der er en tendens til at blande generel hensyntagen til anvendelse af kønsaspektet (strategien) sammen med ligestilling mellem kønnene (målet) og udelukkende at tale om "integrering af kønsaspektet i udviklingen" i stedet for at sikre, at det bidrager til at fremme kønsligestilling. I mange tilfælde sættes "kønsaspektet" kun i forbindelse med kvinder, medens ligestilling fortolkes som det at sikre at mænd og kvinder er ligeligt repræsenteret på arbejdspladsen. EF's tosidede fremgangsmåde i forbindelse med generel hensyntagen til anvendelse af kønsaspektet - der involverer systematisk opmærksomhed på ligestilling på tværs af alle instrumenter og foranstaltninger og i alle faser af en cyklus såvel som anvendelse af specifikke foranstaltninger, når det er nødvendigt - er endnu ikke blevet forstået helt.

Disse resultater og tidligere erfaringer underbygger ikke alene betydningen af en ny forordning, men udgør også en stor udfordring for Kommissionen til at gennemføre den nye budgetpost på en mere effektiv og bæredygtig måde med en klar og synlig strategi for den supplerende fremgangsmåde.

Den niende og sidste henstilling i evalueringen indeholder synspunkter angående budgetpostens særlige styrke og begrænsninger:

Budgetposten for kønsaspektet med dens meget begrænsede ressourcer skal - som handlingsprogrammet angiver - virke som katalysator, stimulere til pilotinitiativer og udvikle og udbrede god praksis. Det er imidlertid af afgørende betydning at undgå risikoen for den marginalisering og mangel på bæredygtighed i foranstaltningerne, der har været karakteristisk for mange tidligere foranstaltninger vedrørende generel hensyntagen til kønsaspektet med støtte fra denne budgetpost. Langsigtet finansiel bæredygtighed - og ejerskab for sådanne aktører til alle pilotinitiativer - skal være blandt kriterierne for tildeling af ressourcer fra denne budgetpost, hvis man skal opnå maksimale virkninger af mainstreamingen af kønsaspektet i EF's udviklingssamarbejde.

5.1.3. Dispositioner, der er truffet på grundlag af den efterfølgende evaluering

Forvaltningen af de via budgetposten finansierede foranstaltninger vil blive nøje overvåget ved hjælp af et overvågningssystem, der involverer de relevante partnere og aktører ved anvendelse af klare fremskridts- og resultatindikatorer (jf. punkt 5.1.2.). Alle programmer eller aktioner, der finansieres via budgetposten, evalueres efterfølgende hvad angår de menneskelige og finansielle ressourcer, der bringes i anvendelse, og de opnåede resultater for at efterprøve, om de står i forhold til målene. Med henblik herpå fastlægges der en tidsplan, efter hvilken evalueringresultaterne kan tages i betragtning, hvis der træffes afgørelse om videreførelse, ændring eller suspension af programmet eller aktionen.

5.2. Indsatsområder og nærmere bestemmelser for støtten

Der ydes finansiel støtte til foranstaltninger, der forfølger ovennævnte mål, særlig sådanne som sigter mod:

- a) støtte til konkrete foranstaltninger vedrørende adgang til og kontrol med ressourcer og serviceydelser for kvinder, inden for områderne uddannelse, beskæftigelsesmuligheder og politiske beslutningsprocesser

- b) støtte til analyse og forbedring af statistiske oplysninger opdelt på køn og alder, udvikling og udbredelse af metoder, retningslinjer, vurderinger af virkningerne af kønsaspektet, tematiske undersøgelser, udvikling af indikatorer og andre operationelle instrumenter
- c) støtte til bevidstgørelse og rådgivningsarbejde
- d) støtte til aktiviteter, der sigter mod at styrke den institutionelle og operationelle kapacitet hos de vigtigste aktører i udviklingsprocessen såsom tilvejebringelse af eksperter på ligestillingsområdet, uddannelse og faglig bistand.

5.3. Gennemførelsesmetoder

Som led i de ovenfor omhandlede aktiviteter kan Fællesskabets støtte tage form af:

- a) metodologiske og organisatoriske undersøgelser af generel anvendelse af kønsaspektet i forbindelse med alle aldersgrupper
- b) faglig bistand, herunder vurdering af virkningerne af kønsaspektet, uddannelse og andre ydelser
- c) leverancer, revision, evaluering og overvågningsopgaver.

En indsats for at styrke strategiske partnerskaber og etablere et tværnationalt samarbejde, som kan styrke det regionale samarbejde på ligestillingsområdet, vil blive prioriteret. Særlig opmærksomhed vil blive rettet mod muligheden for, at foranstaltninger og programmer kan virke som katalysatorer og multiplikatorer for at støtte målet om generel hensyntagen til kønsaspektet i Fællesskabets foranstaltninger i større omfang.

Fællesskabet kan finansiere både investeringsudgifter, dog ikke indkøb af fast ejendom, og i ekstraordinære og behørigt dokumenterede tilfælde faste udgifter (herunder administrationsudgifter, vedligeholdelses- og driftsomkostninger), som midlertidigt udgør en byrde for partneren, under hensyn til at aktionen så vidt muligt skal være levedygtig på mellemlang sigt.

Fællesskabets finansiering har form af gavebistand eller kontrakter.

Nyttevirkningerne af programmerne for støtte af nationale strategier for ligestilling mellem mænd og kvinder afhænger delvis af en bedre koordination af støtten på både europæisk og internationalt plan og skræddersyede procedurer til de pågældende aktiviteter og partners specifikke karakter.

6. FINANSIELLE VIRKNINGER

6.1. Samlede finansielle virkninger for budgettets del B

3,0 mio. EUR om året (2004 – 2006)

6.2. Beregning af omkostningerne pr. foranstaltning i budgettets del B (hele programperioden)⁶

(Når der er flere aktioner, skal der for de konkrete foranstaltninger under hver aktion gives de oplysninger, der er nødvendige for at anslå arbejdets omfang og omkostninger)

Forpligtelsesbevillinger i mio. EUR (3 decimaler)

Fordeling	Type resultater (projekter, dossierer ...)	Antal resultater (i alt år 1--n)	Gennemsnitlige enheds- omkostninger	Samlede omkostninger (i alt år 1--n)
	1	2	3	4=(2X3)
<u>Aktion 1</u>				
- Foranstaltning 1				
- Foranstaltning 2				
<u>Aktion 2</u>				
- Foranstaltning 1				
- Foranstaltning 2				
- Foranstaltning 3				
osv.				
SAMLEDE OMKOSTNINGER				

Om nødvendigt forklares beregningsmåden

7. VIRKNINGER FOR PERSONALERESSOURCER OG ADMINISTRATIONSUDGIFTER

Behovet for menneskelige og administrative ressourcer vil blive dækket inden for de bevillinger, der er afsat til GD'er, som varetager planlægningen og forvaltningen.

7.1. Personalemæssige virkninger

Stillingstyper		Eksisterende og/eller nyt personale til forvaltning af foranstaltningen		I alt	Opgavebeskrivelse
		Faste stillinger	Midlertidige stillinger		
Tjenestemænd eller midlertidigt ansatte	A	1,3 (A)	1 (A, END)		<i>Strategi - programmering - administration af budgetpost - identifikation af interventioner, overvågning af virkninger, forbindelser med partnere, repræsentation af Kommissionen osv.</i>
	B	1 (B)			
	C				
Andre personaleressourcer					
I alt		2.3	1	3.3	

⁶ For yderligere oplysninger se særskilt forklarende bemærkning.

7.2. Samlede finansielle virkninger af personaleforbruget

Arten af personaleressourcer	Beløb i EUR	Beregningsmetode *
Tjenestemænd (2,3)	124 800	1,3 A = 10 400 EUR x 12
Midlertidigt ansatte (1END)	55 200	1 B = 4 600 EUR x 12
	44 400	1 END = 3 700 EUR x 12
Andre personaleressourcer (oplys budgetpost)		
I alt	224 400	

Beløbene modsvarer de samlede udgifter i en tolv måneders periode. Behovet for menneskelige og administrative ressourcer dækkes inden for tildelingen til det administrerende GD i forbindelse med den årlige tildelingsprocedure.

7.3. Andre administrative udgifter som følge af foranstaltningen

Budgetpost (nummer og betegnelse)	Beløb i EUR	Beregningsmetode
Samlet bevilling (Afsnit A7) A0701 – Tjenesterejser A07030 – Møder A07031 – Udvalg, der skal høres ¹ A07032 – Udvalg, som det ikke er obligatorisk at høre ¹ A07040 – Konferencer A0705 – Undersøgelser og konsultationer Andre udgifter (specificeres)	100.000	
Informationssystemer (A-5001/A-4300)		
Andre udgifter - del A (specificeres)		
I alt	100.000	

Beløbene modsvarer de samlede udgifter i en tolv måneders periode.

¹ Det specificeres, hvilken udvalgstype der er tale om, og hvilken gruppe den tilhører.

I.	Samlet årligt beløb (7.2 + 7.3)	324 400 EUR
II.	Foranstaltningens varighed	1 år
III.	Foranstaltningens samlede omkostninger (I x II)	324 400 EUR

8. RESULTATOPFØLGNING OG EVALUERING

8.1. Resultatopfølgningssystem

Efter hvert regnskabsår forelægger Kommissionen i sin årsrapport om EF's udviklingspolitik til Europa-Parlamentet og Rådet oplysninger om de i det pågældende år finansierede foranstaltninger samt Kommissionens konklusioner med hensyn til denne forordnings gennemførelse i det foregående regnskabsår. Sammendraget skal i særdeleshed indeholde

oplysninger om foranstaltningernes styrke og svagheder, om kontrahenterne og om resultaterne af eventuelle uafhængige evalueringer af specifikke foranstaltninger.

8.2. Hvordan og hvor ofte skal der evalueres?

Kommissionens repræsentant forelægger de generelle retningslinjer for de foranstaltninger, der skal gennemføres, på et årligt møde, hvor disse drøftes.

Et år før udløbet af denne forordnings gyldighedsperiode forelægger Kommissionen en uafhængig evalueringsrapport om denne forordnings gennemførelse for Europa-Parlamentet og Rådet, hvori der redegøres for, hvorvidt forordningens mål er blevet opfyldt, og udstikkes retningslinjer for at forbedre fremtidige foranstaltningers nyttevirkning. På grundlag af denne evalueringsrapport kan Kommissionen stille forslag til forordningens fremtid og eventuelt en ændring af den.

9. FORHOLDSREGLER MOD SVIG

Der vil blive foretaget fælles evalueringer og revisioner efter aftale med donorsamfundet og partnerlandene i overensstemmelse med de vedtagne EF-regler og standarder.